

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 1920, sp. zn. Kr II 21/20

Číslo: 159/1920

Právní věta:

Padělání peněz a cenných papírů

Rozřezání pravých kolků bankovkových a skládání a nalepování rozřezaných částí tak, by vybyl kolek nový a nalepení tohoto jest napodobením, paděláním ve smyslu § 1 zák.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 11.03.1920

Spisová značka: Kr II 21/20

Číslo rozhodnutí: 159

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Jakoba F. do rozsudku krajského jako výjimečného soudu v Uh. Hradišti ze dne 20.12.1919, jímž uznán byl vinným zločiny dle §§ 2 a 12 zákona ze dne 22.5.1919, č. 269 sb. z. a n. a dle §§ 2 a 12 téhož zákona, pak přestupkem dle § 32 cís. pat. ze dne 24.10.1852, č. 223 ř.z..

Z odůvodnění:

Soud nalézací přijal za prokázáno, že obžalovaný rozřezával kolky bankovkové na různých místech, sestavoval částky zase a nalepoval je na bankovky tak, že při jistém počtu kolků takto rozřezaných vybyl mu kolek nový, jehož použil na nekolkované bankovce. V tomto zjištěném jednání obžalovaného shledává soud nalézací jednak padělání bankovek a kolků ve smyslu §§ 1 a 12 zák. ze dne 22.5.1919, č. 269 sb. z. a n., ježto prvé dalo se v úmyslu padělané bankovky a kolky udávati za pravé, druhé pak v úmyslu, udávati pozměněné peníze z oběhu vzaté jako platné peníze. Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje proto těmto výrokům soudu nalézacího důvody zmatečnosti dle č. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. Zastává především náhled, že skutková podstata §§ 1 a 12 cit. zák. žádá zhotovení kolku, tedy zhotovení jiného výrobku, než úřadem finančním ku kolkování objednaného a dodaného, výrobku napodobujícího onen výrobek pravý, se speciálním úmyslem, udati tento opravdový falsifikát jako pravý kolek nalepením na bankovku nekolkovanou. Tohoto jednání že zde není, poněvadž kolky

obžalovaným použité jsou pravé a také částky jejich pocházejí z kolků pravých. Řezáním pravých kolků a nalepováním úřezků nepovstává prý kolek nepravý, nový výrobek napodobený. Řezáním se pravé kolky pozměňují, porušují ve smyslu § 2 a 4 cit. zák. Spadala by prý tedy pod § 1 cit. zák. podřazená činnost obžalovaného objektivně leda podle § 2 cit. zák., ale i jeho použití na ni je prý vyloučeno proto, že nebyl činem objektivním projeven vyžadovaný tu speciální úmysl udati rozřezané kolky za peníze (sc. kolky § 12) vyšší hodnoty. Stížnost dává se tu od jádra věci odváděti nepřipadným rčením enuciátu rozsudku soudu nalézacího, dle něhož obžalovaný „padělal bankovky a kolky“, kdežto z důvodů rozsudku na jevo vychází, že se obžalovanému neklade za vinu padělání kolků bankovkových jako takových, nýbrž padělání peněz, to jest na území republiky Československé podle zákona ze dne 10.4.1919, č. 187 sb. z. a n. za zákonné platidlo uznaných a vyhlášených bankovek rak.-uh. banky, pokud byly nostrifikovány ve smyslu zákona ze dne 25.2.1919, č. 84 sb. z. a n. a nařízení ministerstev financí a spravedlnosti ze dne 25.2.1919, č. 86 sb. z. a n. řádným nalepením bankovkových kolků. Tím stávají se vývody stížnosti zmateční namnoze bezpředmětnými. Že však činnost obžalovanému za vinu kladená je paděláním peněz ve smyslu § 1 cit. zák., není pochybno. Podle ustanovení shora dotčených zákonů sestávají na území rep. čs. platná a pravá platidla, tedy peníze, pokud k jich zřízení použito bylo bankovek rak.-uh. banky, z pravých těchto bankovek a z pravých kolků ve smyslu zákona ze dne 25.2.1919, č. 84 sb. z. a n., spojených s bankovkami způsobem předepsaným v nařízení z téhož data č. 86 sb. z. a n. Obžalovaný dodával bankovkám buď od počátku nekolkováným nebo takovým, z nichž kolky byly snaty, vzhled bankovek kolkovaných ve smyslu zmíněných ustanovení, tedy peněz, tím, že na ně nalepil kolky, jež nebyly úplné, nýbrž sestávaly z rozstříhaných částí kolků pravých, při čemž úzký proužek kolku scházel. Nesestavil tedy obžalovaný jen z nekolkované bankovky, tedy peníze z oběhu vzatého a z celého, neporušeného pravého kolku bankovku, by ji udal za platný peníz, což by samo o sobě naplňovalo skutkovou podstatu § 2 cit. zák., nýbrž zřídil cosi bankovce československé podobného, s ní dle zrakového dojmu zaměnitelného, z bankovky nekolkované a z něčeho, co nebylo kolkem v uvedeném smyslu, byť i sestávalo z částí kolku takového, by výrobek svůj udal za pravý peníz. Takováto činnost je napodobením, paděláním ve smyslu § 1 cit. zák. O skutkové podstatě § 2 nemůže být dále řeči proto, že obžalovaný rozřezáním kolků nepozměňoval peníze nebo kolky, by je udal za peníze nebo kolky vyšší hodnoty. V náležitosti posléze uvedené nespočívá jen subjektivní náležitost této skutkové podstaty, nýbrž i objektivní předpoklad, že pozměnění (porušení, § 4) je způsobitelným prostředkem k vyvolání dojmu peněz (kolků) vyšší hodnoty, což se obžalovanému ani za vinu neklade, ani dle povahy věci v činu jeho shledati nedá, zvláště když obžalovaný rozřezané kolky nalepoval na bankovky znějící na ty obnosy, kterým kolky odpovídaly, a nikoliv na bankovky znějící na obnosy vyšší. Z řečeného je však zároveň patrné, že rozsudek nestojí na správném právním stanovisku, pokud ve svém druhém výroku enuciátovém a příslušné části důvodů rozhodovacích podřaduje ustanovení § 2 cit. zákona onu činnost obžalovaného, při níž rozřezané (neúplné) kolky byly nalepovány na bankovky původně nekolkované. Kdyby byl obžalovaný opatroval nekolkované bankovky, tedy peníze z oběhu vzaté, úplnými kolky pravými, by je udal za platné peníze, byl by se arci dopustil zločinu dle § 2 cit. zák. Než obžalovaný napodobil platné peníze v úmyslu, padělky udati za pravé peníze, použiv k tomu cíli nekolkováných bankovek, o nichž rozsudek předpokládá, že obžalovanému zůstaly, poněvadž jich nedal okolkovati, nebo že jiným nevysvětlitelným způsobem jich nabyl, a neúplných okolů sestavených z ústřížků vyšetřených při manipulaci shora dotčené. Tato činnost jeho spadá rovněž pod hledisko § 1, nelišíc se pro tu jedinou okolnost, že použité bankovky nebyly ani původně kolkovány, podstatně od případů, ve kterých obžalovaný použil bankovek již okolkováných. Není tedy obžalovaný zkrácen, byla-li jeho trestná činnost z části posuzována dle mírnějšího ustanovení, nežli odpovídalo zákonu.